

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. december 1-je*

A C-446/09. és C-495/09. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk és az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Belgium) (C-446/09. sz. ügy) és a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) (C-495/09. sz. ügy) a Bírósághoz 2009. november 17-én, illetőleg 2009. december 2-án érkezett, 2009. november 4-i, illetőleg 2009. november 26-i határozataival terjesztett elő az előtte

a **Koninklijke Philips Electronics NV** (C-446/09)

és

a **Lucheng Meijing Industrial Company Ltd,**

a **Far East Sourcing Ltd,**

a **Röhlig Hong Kong Ltd,**

* Az eljárás nyelvei: holland és angol.

a **Röhlig Belgium NV**

között,

valamint

a **Nokia Corporation** (C-495/09)

és

Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs

között,

az **International Trademark Association**

részvételével folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet, M. Ilešič (előadó), E. Levits és M. Berger bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

I - 12470

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. november 18-i tárgyalásokra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Koninklijke Philips Electronics NV képviselőjében C. De Meyer és C. Gommers advocaten,
- a Far East Sourcing Ltd képviselőjében A. Kegels advocaat,
- a Nokia Corporation képviselőjében J. Turner QC, A. Rajendra solicitor megbízásából,
- az International Trademark Association képviselőjében N. Saunders barrister, M. Harris és A. Carboni solicitorok megbízásából,
- a belga kormány (C-446/09) képviselőjében M. Jacobs és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében L. Seeboruth, meghatalmazotti minőségben, segítője: T. de la Mare barrister,
- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és K. Havlíčková, meghatalmazotti minőségben,

- a francia kormány (C-495/09) képviselőjében B. Beaupère-Manokha, meghatalmazotti minőségben,

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Albenzio (C-446/09) és W. Ferrante (C-495/09) avvocati dello Stato,

- a lengyel kormány (C-495/09) képviselőjében M. Szpunar, M. Laszuk és E. Gromnicka, meghatalmazotti minőségben,

- a portugál kormány (C-495/09) képviselőjében L. Fernandes és I. Vieira Lopes, meghatalmazotti minőségben,

- a finn kormány (C-495/09) képviselőjében J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében W. Roels és B.-R. Killmann (C-446/09), valamint B.-R. Killmann és R. Lyal (C-495/09), meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. február 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az 1999. január 25-i 241/1999/EK tanácsi rendelettel (HL L 27., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 9. kötet, 148. o.) módosított, az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő áruknak a Közösségbe történő behozatalára, valamint a Közösségből történő kivitelére és újrakivitelére vonatkozó intézkedésekről [helyesen: egyes intézkedésekről] szóló, 1994. december 22-i 3295/94/EK tanácsi rendelet (HL L 341., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 5. kötet, 318. o.), valamint az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló, 2003. július 22-i 1383/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 196., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 13. kötet, 469. o.) értelmezésére vonatkoznak.

- 2 E kérelmeket egyrészt a Koninklijke Philips Electronics NV (a továbbiakban: Philips) és a wenzhou-i (Kína) székhelyű Lucheng Meijing Industrial Company Ltd (a továbbiakban: Lucheng), a hongkongi (Kína) székhelyű Far East Sourcing Ltd (a továbbiakban: Far East Sourcing), továbbá a Röhlig Hong Kong Ltd és a Röhlig Belgium NV (a továbbiakban együtt: Röhlig) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, hogy az Európai Unió vámterületére olyan áruk kerültek be, amelyek állítólagosan megsértették a Philips formatervezési mintáit és szerzői jogait (C-446/09), másrészt a Nokia Corporation (a továbbiakban: Nokia) és a Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs (az Egyesült Királyság adó- és vámhivatala; a továbbiakban: Commissioners) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, hogy az említett vámterületre olyan áruk kerültek be, amelyek állítólagosan megsértették a Nokia egyik védjegyét (C-495/09).

Jogi háttér

A vámkódex

- 3 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendeletben (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.) lefektetett alapvető uniós vámszabályokat hatályon kívül helyezte, és helyükbe lépett a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i 450/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Modernizált Vámkódex) (HL L 145., 1. o.).
- 4 A 450/2008 rendeletnek a végrehajtási rendelkezések elfogadására vonatkozó hatáskörök megállapításáról szóló rendelkezései 2008. június 24-én léptek hatályba, míg ugyanezen rendelet egyéb rendelkezései hatálybalépésének legkorábbi időpontjaként 2009. június 24., legkésőbbi időpontjaként pedig 2013. június 24. került megállapításra. Ennélfogva, az alapeljárás tárgyát képező tényállás keletkezésének időpontját figyelembe véve, e tényállásra továbbra is – a C-446/09. sz. ügy tekintetében a 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 311., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet, 239. o.), a C-495/09. sz. ügy tekintetében pedig a 2005. április 13-i 648/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 117., 13. o.) módosított – 2913/92 rendeletben (a továbbiakban: Vámkódex) lefektetett szabályok vonatkoznak.
- 5 A Vámkódex 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E Kódex alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

15. »Az áru vámjogi sorsa«:

- a) az áru vámeljárás alá vonása;
- b) az áru beléptetése vámszabad területre vagy vámszabad raktárba;
- c) az áru újrakivitele a Közösség vámterületéről;
- d) az áru megsemmisítése;
- e) az áru felajánlása az államkincstár javára;

16. »Vámeljárás«:

- a) a szabad forgalomba bocsátás;
- b) az árutovábbítás;
- c) a vámraktározás;

- d) az aktív feldolgozás;
- e) a vámfelügyelet melletti feldolgozás;
- f) az ideiglenes behozatal;
- g) a passzív feldolgozás;
- h) a kiviteli eljárás;

[...]

20) »Áru kiadása«: a vámhatóságok azon intézkedése, amellyel az árut az adott vám-eljárás által előírt célra rendelkezésre bocsátják;

[...]”

6 Ugyanezen kódex 37. cikke így szól:

„(1) A Közösség vámterületére behozott áru a beléptetése időpontjától kezdve vám-felügyelet alatt áll. [...]

(2) Az áru adott esetben addig marad az említett vámfelügyelet alatt, amíg erre vámjogi helyzetének meghatározásához szükség van; nem közösségi áru esetében pedig [...] addig, amíg a vámjogi helyzete meg nem változik, vámszabad területre vagy vámszabad raktárba kerül, vagy [...] újraexportálják vagy megsemmisítik”

7 A Vámkódex 48–50. cikke a következőképpen szól:

„48. cikk

A vám elé állított, nem közösségi áru vámjogi sorsát rendezni kell az ilyen áruk számára engedélyezhető módon.

49. cikk

(1) Ha az árukat gyűjtő árnyilatkozat alá vonták, akkor a vámjogi sorsuk meghatározásához szükséges alakiságokat a következő időn belül el kell végezni:

- a) tengeri úton szállított áru esetében a gyűjtő árnyilatkozat benyújtásától számított 45 nap;
- b) nem tengeri úton szállított áru esetében a gyűjtő árnyilatkozat benyújtásától számított 20 nap.

[...]

50. cikk

A vám elé állított áru a vám elé állítást követően mindaddig átmeneti megőrzés alatt áll, amíg vámjogi sorsa nem rendeződik. [...]"

- 8 A Vámkódex 56. cikkének első mondata előírja:

„Ha a körülmények indokolják, a vám elé állított árut a vámhatóság megsemmisítheti.”

- 9 Az említett kódex 58. cikke előírja:

„(1) Eltérő rendelkezés hiányában, a megállapított feltételek szerint az áru vámjogi sorsa bármely módon rendezhető [...]"

(2) Az (1) bekezdés nem zárja ki a közérkölc, a közrend vagy közbiztonság, emberek, állatok vagy növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értékkel rendelkező nemzeti kincsek védelme vagy ipari és kereskedelmi tulajdon oltalma alapján indokolt tilalmak vagy korlátozások elrendelését.”

- 10 Ugyanezen kódex 59. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] vámeljárás alá vonásra szánt árukról az adott vámeljárásra vonatkozó vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani”.

11 A Vámkódex 75. cikke értelmében:

„Meg kell tenni minden szükséges intézkedést, az elkobzást és értékesítést is ideértve, az olyan áruval kapcsolatban, amely:

a) nem adható ki, mert:

[...]

- nem mutatták be azokat az okmányokat, amelyeket be kell mutatni, mielőtt az árut a kért vámeljáráshoz alá lehet vonni,

[...]

- tilalom vagy korlátozás alá esik;

[...]”

12 Ugyanezen kódex 84. cikke (1) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A 85–90. cikkben:

a) a »felfüggesztő eljárás« kifejezés nem közösségi áru esetében az alábbi intézkedéseket jelenti:

– külső árutovábbítás,

– vámraktározási eljárás,

– aktív feldolgozás [...],

– vámfelügyelet melletti feldolgozás,

és

– ideiglenes behozatal.”

13 Az említett kódex 91. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A külső árutovábbítási eljárás lehetővé teszi az alábbiakban meghatározott áru elszállítását a Közösség vámterületén belül egy adott pontról egy másikra:

a) nem közösségi áru anélkül, hogy arra behozatali vámok és más terhek, vagy kereskedelempolitikai intézkedések vonatkoznának;

[...]”

14 Ugyanezen kódex 92. cikke így szól:

„(1) A külső árutovábbítási eljárás befejeződik, és az eljárás jogosultja teljesíti kötelezettségét, ha az eljárás alá vont árut és a szükséges okmányokat a rendeltetési vámhivatalnál a szóban forgó eljárásra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően bemutatják.

(2) A vámhatóságok akkor zárják le az eljárást, ha meg tudják állapítani – az indító hivatal rendelkezésére álló adatokat összehasonlítva a rendeltetési vámhivatalnál rendelkezésére [helyesen: vámhivatal rendelkezésére] álló adatokkal –, hogy az eljárás szabályszerűen befejeződött.”

15 A Vámkódex 98. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Vámraktározási eljárás során az alábbi árukat lehet vámraktárban tárolni:

- a) nem közösségi áruk, anélkül hogy azok behozatali vámok vagy kereskedelempolitikai intézkedések hatálya alá tartoznának;

[...]”

A 3295/94 rendelet és az 1383/2003 rendelet

16 A 3295/94 rendeletet 2004. július 1-jével hatályon kívül helyezte az 1383/2003 rendelet. A tényállás időpontját figyelembe véve, a C-446/09. sz. ügy alapeljárására még a 241/1999 rendelettel módosított 3295/94 rendelet irányadó. Ezzel szemben a C-495/09. sz. ügy alapeljárására az 1383/2003 rendelet alkalmazandó.

17 A 3295/94 rendelet második preambulumbekkezdése szerint:

„mivel a hamisított és kalózárúk forgalomba hozatala jelentős sérelmet okoz a törvényeket betartó gyártóknak és kereskedőknek, valamint a szerzői és szomszédos jogok jogosultjainak, és félrevezeti a fogyasztókat; mivel amennyire csak lehetséges, meg kell akadályozni az ilyen áruk forgalomba hozatalát, és intézkedéseket kell bevezetni az ilyen jogellenes tevékenység hatékony kezelése céljából anélkül, hogy ezek a jogszerű kereskedelem szabadságát korlátoznák; [...]”

18 Az 1383/2003 rendelet (2) és (3) preambulumbekzdésének szövege a következ:

„(2) A [...] szellemi tulajdonjogot sértő [...] áru[k] forgalmazása jelentős károkat okoz a [...] jogosultaknak, amellett, hogy félrevezeti a fogyasztókat, és bizonyos esetekben veszélyezteti azok egészségét és biztonságát. Az ilyen áruk piacra jutását akadályozni kell, amennyire csak lehet, és intézkedéseket kell hozni [...] [ennek] érdekében anélkül, hogy ez a jogszerű kereskedelem szabadságát fenyegetné. [...]

(3) Azokban az esetekben, amikor a hamisított áruk, kalózárúk és általában a szellemi tulajdonjogot sértő áruk harmadik országból származnak vagy azokból érkeznek, a Közösség vámterületére való beléptetésüket, beleértve átrakásukat, a Közösségen belüli szabad forgalomba bocsátásukat, felfüggesztő eljárás alá vonásukat és vámszabad területre történő beléptetésüket vagy vámszabad raktárba való betárolásukat is meg kell tiltani, és olyan eljárást kell bevezetni, amely lehetővé teszi a vámhatóságok számára, hogy ezt a tilalmat a lehető leghatékonyabban érvényesíthessék.”

19 Az 1383/2003 rendelet 1. cikke kimondja:

„(1) E rendelet megállapítja azokat a feltételeket, amelyek alapján a vámhatóságok intézkednek, amennyiben árukkal kapcsolatban valamely szellemi tulajdonjog megsértésének gyanúja merül fel az alábbi helyzetekben:

a) ha azokat [...] szabad forgalomba bocsátás, kivitel vagy újrakivitel céljából bejelentik;

b) ha azokat a [Vámkódex] 37. és 183. cikke szerint a Közösség vámterületére belépő vagy onnan kilépő, az említett [kódex] 84. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett felfüggesztő eljárás alá vont, [...] értesítés melletti újrakivitel alatt álló vagy [...] vámszabad területre beléptetett vagy vámszabad raktárban betárolt árukon végzett ellenőrzések során találják meg.

(2) E rendelet meghatározza azokat az intézkedéseket is, amelyeket az illetékes hatóságoknak kell megtenniük, amennyiben az (1) bekezdésben említett árukról megállapítják, hogy azok szellemi tulajdonjogokat sértenek.”

20 A 3295/94 rendelet 241/1999 rendeletről következő változata (a továbbiakban: 3295/94 rendelet), amely a C-446/09. sz. ügy alapeljárására alkalmazandó, 1. cikkének (1) bekezdésében ugyanúgy fogalmazott, ahogyan az 1383/2003 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése.

21 Az 1383/2003 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében „szellemi tulajdonjogot sértő áruk” alatt értendők a következők:

„a) »hamisított áruk«, azaz:

- i. olyan áruk [...], amelyek engedély nélkül olyan védjeggyel vannak ellátva, amely megegyezik az ugyanolyan típusú árukra érvényesen bejegyzett [...] védjeggyel, vagy amely lényeges jellemzőit tekintve nem különböztethető meg az ilyen [...] védjegytől, és amely ezáltal sérti a védjegy jogosultjának jogait a közösségi jog, így különösen a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet [(HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű külön-

kiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.)] szerint, vagy azon tagállam jogszabályai szerint, amelyben a vámhatóságok intézkedése iránti kérelmet benyújtották;

[...]

- b) »kalózáruk«: olyan másolt vagy másolatokat magukban foglaló áruk, amelyeket a szerzői jog vagy szomszédos jogok, vagy a formatervezési mintaoltalom jogosultjának [...] engedélye nélkül állítottak elő, amennyiben az ilyen másolatok előállítása a kérdéses jog megsértésének minősülne a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet [(HL 2002. L 3., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 142. o.)] vagy azon tagállam a jogszabályai [helyesen: tagállam jogszabályai] szerint, amelyben a vámhatóságok intézkedése iránti kérelmet benyújtották;

- c) áruk, amelyek abban a tagállamban, amelyben a vámhatóságok intézkedése iránti kérelmet benyújtották, sértik:
  - i. az adott tagállam jogszabályai szerinti szabadalmat;

  - ii. [a] [...] kiegészítő oltalmi tanúsítványt

  - iii. [a] [...] nemzeti növényfajta-oltalmat [...];

iv. az [...] eredetmegjelölést vagy földrajzi jelzést;

v. a [...] földrajzi megjelölést.”

22 A 3295/94 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése ugyanúgy fogalmazott, ahogyan az 1383/2003 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése.

23 Az 1383/2003 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A jogosult valamennyi tagállamban írásban kérelmezheti az illetékes vámszervnél a vámhatósági intézkedést, ha áruk az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek valamelyikében találhatóak (intézkedés iránti kérelem).”

24 Ugyanezen rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ha a vámhatóságok az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek egyikében történő eljárás során azelőtt, hogy a jogosult kérelmet nyújtott volna be vagy annak helyt adtak volna, kellően alapos okkal azt feltételezik, hogy az áruk szellemi tulajdonjogot sértenek, akkor felfüggeszthetik az áruk kiadását vagy pedig [...] lefoglalhatják azokat, lehetővé téve, hogy a jogosult az 5. cikkel összhangban intézkedés iránti kérelmet nyújthasson be.”

25 A 3295/94 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének, illetőleg 4. cikkének tartalma megegyezett az 1383/2003 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének, illetőleg 4. cikke (1) bekezdésének tartalmával.

26 Az 1383/2003 rendelet 9. és 10. cikke, amelyek a rendeletnek „A vámhatóságok és az ügyben határozathozatalra jogosult hatóság intézkedésének feltételei” címet viselő III. fejezetében található, a következőképpen rendelkeznek:

„9. cikk

(1) Ha a vámhivatal, amelyhez a jogosult kérelmének helyt adó határozatot [...] továbbították, szükség szerint a kérelmezővel folytatott konzultációt követően meggyőződik arról, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek egyikében lévő áruk feltehetően sértik a kérdéses határozat által érintett szellemi tulajdonjogot, felfüggeszti az áruk kiadását, vagy lefoglalja őket.

[...]

(3) Annak megállapítása érdekében, hogy megsértettek-e szellemi tulajdonjogot [...], a kérelmet elintéző vámhivatal vagy a vámszerv, a jogosult kérelmére tájékoztatja azt az áruk címzettjének, feladójának, bejelentőjének vagy birtokosának a nevéről és címéről, ha az ismert [...]

[...]

10. cikk

Annak megállapításánál, hogy egy szellemi tulajdonjogot a nemzeti jog szerint megsértettek-e, azoknak a tagállamoknak a hatályos jogát kell alkalmazni, amelyek területén az áruk az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek valamelyikébe kerültek.

[...]

27 Hasonlóképpen a 3295/94 rendelet 6. cikke kimondta:

„(1) Ha a vámhivatal, amelyhez a jogosult által benyújtott kérelemnek helyt adó határozatot [...] továbbították, szükség esetén a kérelmezővel történt konzultációt követően, megbizonyosodik arról, hogy az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt helyzetek valamelyike alá eső áruk megfelelnek az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti áruk határozatban található leírásának [helyesen: megfelelnek az említett határozatban szereplő, az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti áruk leírásának], a vámhatóság köteles felfüggeszteni az áruk forgalomba bocsátását vagy lefoglalni azokat.

[...] a vámhivatal vagy a vámszerv, amely a kérelemmel foglalkozott, kérésre közli a jogosulttal a nyilatkozattevő, és ha ismert, a címzett nevét és címét, lehetővé téve a jogosultnak azt, hogy az illetékes hatóságoktól érdemi határozat meghozatalát kérje.
[...]

[...]

(2) Az alábbiak tekintetében annak a tagállamnak az érvényes jogszabályait kell alkalmazni, amelynek területén az árukkal kapcsolatban az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett esetek alapján eljárás indult:

- a) az érdemi határozat meghozatalára illetékes hatósághoz való utalásra, illetve az ezen utalásról történő, az (1) bekezdésében [helyesen: bekezdésben] említett vámszerv vagy vámhivatal azonnali értesítésére [...]

- b) a hatóság által hozandó határozatra. Erre vonatkozó közösségi szabályok hiánya esetén a határozat meghozatalára alkalmazandó kritériumoknak ugyanazoknak kell lenniük, mint amelyeket annak meghatározására alkalmaznak, hogy az érintett tagállamban gyártott áruk sértik-e a jogosult jogait. [...]"

28 Az 1383/2003 rendelet 16. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Azok az áruk, amelyekről a 9. cikkben előírt eljárás végén megállapítják, hogy szellemi tulajdonjogot sértenek:

- nem léptethetők be a Közösség vámterületére,

- nem bocsáthatók szabad forgalomba,

- nem vihetők ki a Közösség vámterületéről,

- nem vihetők ki,

- nem vihetők ki újrakivitel keretében,

- nem vonhatók felfüggesztő eljárás alá, illetve

- nem léptethetők be vámszabad területre és nem tárolhatók be vámszabad raktárba.”

²⁹ Hasonlóképpen, a 3295/94 rendelet 2. cikke kimondta:

„A 6. cikkben előírt eljárás lefolytatása során az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti áruknek minősülő termékeknek a Közösség területére történő belépése, szabad forgalomba bocsátása, kivitele, újrakivitele, felfüggesztő eljárás alá vonása, vagy vámszabad területen vagy vámszabad raktárban történő elhelyezése tilos.”

³⁰ Az 1383/2003 rendelet 18. cikke úgy rendelkezik, hogy „[v]alamennyi tagállam szankciókat vezet be, amelyeket e rendelet megsértése esetén kell alkalmazni. Az ilyen szankcióknak eredményesnek, arányosnak és elrettentő hatásúnak kell, hogy legyenek [helyesen: kell lenniük]”. A 3295/94 rendelet 11. cikke hasonlóképpen fogalmazott.

A nemzetközi szabályozás

- 31 A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény (a továbbiakban: TRIPS-egyezmény), amely az 1994. április 15-én Marrakeshben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800//EK tanácsi határozattal (HL L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény 1 C. mellékletét képezi, 69. cikkében a következőt mondja ki:

„A tagok megállapodnak, hogy együttműködnek egymással azzal a céllal, hogy megakadályozzák a szellemi tulajdonjogokat sértő termékek nemzetközi kereskedelmét. Ebből a célból nemzeti hatóságaiknál kapcsolattartó helyeket hoznak létre, amelyekről egymást tájékoztatják, és készek információcserét folytatni a bitorlással előállított termékek kereskedelméről. Különösen elősegítik a vámhatóságok közötti információcserét és együttműködnek a hamis védjeggyel ellátott áruk és szerzői jogok bitorlásával előállított termékek kereskedelmére vonatkozóan.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések*A C-446/09. sz. ügy*

- 32 2002. november 7-én az antwerpeni (Belgium) kikötőben a belga vámhatóság megvizsgált egy Kínából érkező villanyborotvakészülék-szállítmányt, amelyben a készülékek a Philips által kifejlesztett formatervezési mintákra hasonlítottak. Mivel ezeket a formatervezési mintákat több államban – többek között a Belga Királyságban

is – kizárólagos jogot biztosító lajstromozás védi, az említett hatóság számára felmerült a gyanú, hogy a megvizsgált termékek kalózárunak minősülnek. A hatóság ezért a 3295/94 rendelet 4. cikke értelmében felfüggesztette az áruk forgalomba bocsátását.

33 2002. november 12-én a Philips ugyanazon rendelet 3. cikkének megfelelően intézkedés iránti kérelmet nyújtott be.

34 E kérelem alapján, amelynek 2002. november 13-án helyt adtak, a belga vámhatóság közölt bizonyos információkat a Philipsszel, úgymint a szóban forgó borotvakészülékek fényképét, valamint a készülékek gyártásában és forgalmazásában részt vevő vállalkozások nevét, vagyis megnevezte gyártóként a Luchenget, fuvarozóként a Far East Sourcingot és feladóként a Röhliget.

35 2002. december 9-én az említett hatóság a 3295/94 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében lefoglalta az árukat.

36 2002. december 11-én a Philips eljárást indított a Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (antwerpeni elsőfokú bíróság) előtt a Lucheng, a Far East Sourcing és a Röhlig ellen, többek között abból a célból, hogy a bíróság mondja ki, hogy e vállalkozások megsértették a Philips borotvakészülék-mintái által biztosított kizárólagos jogokat, valamint a Philips bizonyos szerzői jogait. A Philips kereseti kérelmei között szerepel egyebek mellett egyrészt az, hogy az említett társaságokat kötelezzék részére kártérítés fizetésére, másrészt az, hogy a lefoglalt árukat semmisítsék meg.

- 37 A Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen előtt megállapítást nyert, hogy a szóban forgó áruk tekintetében először belépesi gyűjtő nyilatkozatot nyújtottak be, amely alapján azok átmeneti megőrzés alatt álló árunak minősültek, majd 2003. január 29-én a Röhlig vámáru-nyilatkozatot nyújtott be, amelyben az áruk végállomásának biztos ismerete hiányában azt kérte, hogy ezen árukra a vámraktározási eljárást alkalmazzák.
- 38 A Philips az említett bíróság előtt úgy érvel, hogy a hivatkozott szellemi tulajdonjogok megsértése fennállásának bizonyításához abból a fikcióból kell kiindulni, hogy a jelen ügyben érintettekhez hasonló árukat, amelyek a Belga Királyság területén található vámraktárban vannak, és amelyeket a belga vámhatóság ott lefoglalt, e tagállamban gyártott áruknak kell tekinteni. Érvelésének alátámasztása végett a Philips a 3295/94 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontjára hivatkozik.
- 39 Ezzel szemben a Far East Sourcing, amely az alperesek közül egyedüliként jelent meg a Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen előtt, e bíróság előtt azzal érvel, hogy nem lehet árukat lefoglalni, majd azt követően szellemi tulajdonjogot sértő árunak minősíteni úgy, hogy semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy ezeket az Unióban fogják értékesíteni.
- 40 Ilyen körülmények között a Rechtbank van eerste anleg te Antwerpen úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„A [3295/94 rendelet] 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja a közösségi jog olyan egyetemes rendelkezése-e, amely köti azt a tagállami bíróságot, amelyhez a jogosult [...] fordul, és azt jelenti-e e rendelkezés, hogy a bíróság az értékelése során nem veheti figyelembe, hogy az áruk átmeneti megőrzés vagy árutovábbítási eljárás alatt állnak,

hanem abból a fikcióból kell kiindulnia, hogy az árukat ebben a tagállamban gyártották, és e tagállam joga alapján kell arról döntenie, hogy ezen áruk sértik-e az adott [szellemi tulajdon]jogot?”

A C-495/09. sz. ügy

- 41 2008 júliusában a londoni Heathrow repülőtéren (Egyesült Királyság) a Commissioners (az Egyesült Királyság adó- és vámhivatala) vizsgálat alá vont egy Hong Kongból (Kína) érkező és Kolumbiába tartó, mobiltelefonokat és azok kiegészítőit tartalmazó szállítmányt. Ezen árukön olyan jelölés szerepelt, amely azonos volt a Nokia közösségi védjegyével.
- 42 A Commissioners, mivel azt gyanította, hogy utánzatokról van szó, 2008. július 30-án mintákat küldött a Nokia részére. A Nokia, miután ezeket megvizsgálta, értesítette a Commissionerst arról, hogy valóban utánzatról van szó, és érdeklődött, hogy tervezi-e a Commissioners az említett szállítmánynak az 1383/2003 rendelet alapján történő lefoglalását.
- 43 2008. augusztus 6-án a Commissioners azt válaszolta a Nokiának, hogy tekintettel azon tényre, hogy a szállítmány rendeltetési országa Kolumbia volt, és mivel nincs bizonyíték arra, hogy a szállítmányt az Unió piacán hoznák jogellenesen forgalomba, nem lehet arra a megállapításra jutni, hogy az 1383/2003 rendelet 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti „hamisított árukról” lenne szó. Ezért a Commissioners szerint a szállítmányt nem lehet lefoglalni.

- 44 2008. augusztus 20-án a Nokia az 1383/2003 rendelet 9. cikkének (3) bekezdése szerinti kérelmet nyújtott be, kérve a feladó és a címzett nevének és címének, valamint a szóban forgó árukkal kapcsolatos dokumentumok összességének kiadását. A Commissioners átadta a rendelkezésére álló információkat, a Nokiának azonban ezek vizsgálatát követően sem az említett áruk feladóját, sem azok címzettjét nem állt módjában azonosítani, és arra a megállapításra jutott, hogy ez utóbbiak lépéseket tettek annak érdekében, hogy személyük rejtve maradjon.
- 45 2008. szeptember 24-én a Nokia felszólító levelet küldött a Commissionersnek, amelyben tájékoztatta, hogy a szóban forgó szállítmány lefoglalásának mellőzésére vonatkozó határozat ellen keresetet kíván indítani. 2008. október 10-én a Commissioners azt válaszolta, hogy az általa a Bíróság C-281/05. sz. Montex Holdings ügyben 2006. november 9-én hozott ítéletét (EBHT 2006., I-10881. o.) követően bevezetett gyakorlat szerint a feltehetően szellemi tulajdonjogot sértő áruk nem foglalhatók le olyan esetekben, mint amilyen a jelen eset, amikor nem bizonyított, hogy a szóban forgó árukat valószínűleg az Unió piacán fogják jogellenesen forgalomba hozni.
- 46 2008. október 31-én a Nokia a High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division [legfelsőbb bíróság (Anglia és Wales), kancellária tanács] előtt keresetet indított a Commissioners ellen, amelyet e bíróság 2009. július 29-i ítéletében elutasított. A Nokia a kérdést előterjesztő bíróság előtt ezen ítélet ellen fellebbezést nyújtott be.
- 47 Ez utóbbi megállapítja egyrészt azt, hogy a szóban forgó telefonok a Nokia védjeggyel ellátott termékek utánezatai, másrészt pedig azt, hogy semmilyen ténykörülmény nem utal arra, hogy ezeket az árukat az Unióban fogják értékesíteni. Figyelembe véve a Philipsnek a Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen előtt hasonló körülmények között benyújtott keresetét, valamint a tagállami ítélkezési gyakorlatok közötti értelmezésbeli eltéréseket, a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)

[fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács)] úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A közösségi védjeggyel ellátott, valamely tagállamban vámhatósági felülvizsgálat alatt álló olyan nem közösségi tranzitárúk, amelyeket egy harmadik országból egy másik harmadik országba továbbítanak, az 1383/2003 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett »hamisított árunak« minősülhetnek-e, amennyiben nincs arra utaló bizonyíték, hogy ezen árukat az Európai Közösség területén fogják forgalomba hozni akár a vám eljárás betartásával, akár jogellenes forgalomba hozatal útján?”

- 48 A 2011. január 11-i végzéssel a Bíróság első tanácsa elrendelte a C-446/09. sz. ügynek és a C-495/09. sz. ügynek az indítványok ismertetése és az ítélethozatal céljából történő egyesítését.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 49 A kérdést előterjesztő bíróságok egy-egy kérdésükkel, amelyeket együtt kell vizsgálni, lényegében arra keresnek választ, hogy azon harmadik országból származó áruk, amelyek az Unióban védjegyjogtalom alatt álló termék utánzatának minősülnek, vagy az Unióban szerzői jogi vagy szomszédos jogi oltalom alatt, illetve formatervezési mintaoltalom alatt álló termék másolatának minősülnek, tekinthetők-e az 1383/2003 rendelet értelmében, illetve annak hatálybalépése előtt a 3295/94 rendelet értelmében „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” pusztán azon tényből kifolyólag, hogy az Unió vámterületére beléptetik azokat, miközben ott szabad forgalomba bocsátásukra nem kerül sor.

- 50 A „hamisított árukra” és „kalózárukra” vonatkozó fogalommeghatározások szerint, amelyek a 3295/94 rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében és az 1383/2003 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében szerepelnek, e fogalmak tárgya azon védjegy, szerzői vagy szomszédos jog, illetve ezenkívül formatervezési minta megsértése, amely az uniós jogszabályok szerint, vagy azon tagállam jogszabályai szerint, amelyben a vámhatóságok intézkedése iránti kérelmet benyújtották, alkalmazandó. Következésképpen csak azon szellemi tulajdonjogok megsértéséről van szó, amelyek az uniós jog vagy valamely tagállam nemzeti joga alapján keletkeztek.
- 51 Az alapügyekben nem vitatott, hogy az antwerpeni kikötőben lefoglalt borotvakészülékek adott esetben minősülhetnek a 3295/94 rendelet szerinti „kalózáruknak”, ha Belgiumban vagy valamely más olyan tagállamban hoznák forgalomba azokat, ahol a Philips szerzői jogokkal rendelkezik és oltalomban részesül az általa hivatkozott formatervezési minták tekintetében, ahogyan az sem vitatott, hogy a londoni Heathrow repülőtéren vizsgálat alá vont mobiltelefonok sértenék a Nokia által hivatkozott közösségi védjegyet, és ennél fogva az 1383/2003 rendelet szerinti „hamisított áruknak” minősülnének, ha az Unióban hoznák forgalomba azokat. Ugyanakkor az alapeljárásban részt vevő felek, valamint a Bíróságnál észrevételeket előterjesztő tagállamok és az Európai Bizottság nem értenek egyet abban a kérdésben, hogy a szóban forgó áruk az említett szellemi tulajdonjogokat megsérthetik-e azon egyszerű körülményből következően, hogy az Unió vámterületén olyan vámáru-nyilatkozat tárgyát képezték, amely a Vámkódex 84. cikkében említett felfüggesztő eljárások egyikére – nevezetesen a C-446/09. sz. ügyben vámraktározási eljárásra, a C-495/09. sz. ügyben pedig külső árutovábbításra – irányuló kérelmet tartalmazott.
- 52 A Philips, a Nokia, a belga, a francia, az olasz, a lengyel, a portugál és a finn kormány, valamint az International Trademark Asssociation (Nemzetközi Védjegyszövetség), utalva többek között a felfüggesztő eljárás keretében bejelentett áruk uniós fogyasztók részére történő csalárd forgalomba hozatalának veszélyére, valamint azon veszélyekre, amelyeket a terméktűntetések és -másolatok az egészségre és a biztonságra nézve gyakorolnak, azt állítják, hogy a raktározási vagy árutovábbítási szakaszban valamely tagállamban fellelt terméktűntetések és -másolatokat le kell foglalni, és adott esetben a kereskedelemből ki kell vonni, anélkül hogy ismerni kellene arra utaló, vagy azt bizonyító tényeket, hogy ezen árukat az Unióban hozzák forgalomba vagy

fogják forgalomba hozni. Mivel az ilyen bizonyítékokat általában nehéz fellelni, ha szükséges lenne ezek bemutatása, az megfosztaná a 3295/94 és az 1383/2003 rendeletet hatékony érvényesülésétől.

- 53 A 3295/94 és az 1383/2003 rendelet hatékony alkalmazása érdekében a Philips és a belga kormány olyan fikció létének elfogadását javasolja, amely szerint a vámraktározási eljárásban vagy árutovábbítás keretében bejelentett és az e rendeletek értelmében vett intézkedés iránti kérelem tárgyát képező árukat úgy kell tekinteni, hogy azokat az említett kérelem benyújtásának helye szerinti tagállamban gyártották, még akkor is, ha nem vitatott, hogy a gyártásra harmadik országban került sor (gyártási fikció).
- 54 A Far East Sourcing, az Egyesült Királyság Kormánya és a cseh kormány, valamint a Bizottság, elismerve ugyan az utánzatok és másolatok nemzetközi kereskedelmével összefüggő problémákat, úgy ítélik meg, hogy az áruk nem tekinthetők az említett rendeletek szerinti „hamisított áruknak”, sem „kalózáruknak” akkor, ha semmilyen bizonyíték alapján nem lehet azt feltételezni, hogy az érintett termékeket az Unióban fogják forgalomba hozni. Az ellenkező értelmezés alaptalanul terjesztené ki az uniós jog által, illetve a tagállamok nemzeti joga által biztosított szellemi tulajdonjogok területi hatályát, és azt eredményezné, hogy az Unió keresztül továbbított termékek nemzetközi kereskedelmének jogszerű ügyletei számos esetben akadályba ütköznének.

A felfüggesztő vámeljárás alá vont áruk ideiglenes lefoglalásáról

- 55 Amint az a Vámkódex 91., 92. és 98. cikkéből következik, az árutovábbítási eljárás, illetőleg a vámraktározási eljárás úgy írható le, hogy az árukat eljuttatják egyik

vámhivatalból a másikba, illetőleg, hogy az árukat vámfelügyelet alatt álló raktárban helyezik el. Kétségtelen, hogy ezek az ügyletek ilyen minőségükben nem nevezhetők áruk Unión belüli forgalomba hozatalának (a Közösségen belüli árutovábbítási ügyletek tekintetében lásd a C-115/02. sz., Rioglass és Transremar ügyben 2003. október 23-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-12705. o.] 27. pontját, valamint a fent hivatkozott Montex Holdings ügyben hozott ítélet 19. pontját).

- 56 A Bíróság e körülményből több alkalommal azt a következtetést vonta le, hogy a felfüggesztő vámeljárással alá vont áruk az ilyen eljárás alá vonás pusztán tényénél fogva nem sérthetnek az Unióban alkalmazandó szellemi tulajdonjogot (lásd a formatervezési mintaoltalmak tekintetében különösen a C-23/99. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2000. szeptember 26-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-7653. o.] 42. és 43. pontját, valamint a védjegyjogok tekintetében különösen a fent hivatkozott Rioglass és Transremar ügyben hozott ítélet 27. pontját, a C-405/03. sz. Class International ügyben 2005. október 18-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-8735. o.] 47. pontját, valamint a fent hivatkozott Montex Holdings ügyben hozott ítélet 21. pontját).
- 57 Ugyanakkor megvalósulhat az említett jogok megsértése akkor, ha valamely, harmadik országból származó áru azon idő alatt, amíg az Unió vámterületén felfüggesztő eljárás alatt áll, vagy akár az e területre való érkezését megelőzően, az uniós fogyasztók felé irányuló kereskedelmi aktus – úgymint értékesítés, eladásra való felkínálás vagy hirdetés – tárgyát képezi (lásd a fent hivatkozott Class International ügyben hozott ítélet 61. pontját, valamint a C-324/09. sz., L'Oréal és társai ügyben 2011. július 12-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6011. o.] 67. pontját).
- 58 Tekintettel arra a – Bíróság által már megállapított (a C-383/98. sz. Polo/Lauren-ügyben 2000. április 6-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-2519. o.] 34. pontja) – veszélyre, amelyet az Unió vámterületén vámraktárba helyezett, vagy e területen keresztül továbbított áruk uniós fogyasztók részére történő csalárd forgalomba hozatala jelent, meg kell jegyezni, hogy az e fogyasztók felé irányuló, már megvalósult kereskedelmi aktuson kívül más körülmények is vezethetnek ahhoz, hogy a tagállamok vámhatóságai felfüggesztő eljárás alatt bejelentett, utánzatnak vagy másolatnak minősülő árukat ideiglenesen lefoglaljanak.

- 59 Amint azt a francia, az olasz és a lengyel kormány hangsúlyozta, a harmadik országból származó áruk felfüggesztő eljárás alá vonását gyakran úgy kérik, hogy az áruk rendeltetési helye vagy nem ismert, vagy annak bejelentése kevésbé megbízható módon történik. Tekintettel ezenkívül arra, hogy a termékutánzatokkal és -másolatokkal kereskedők tevékenységei rejtett jellegűek, ha a vámhatóság valamely árut utánzatként vagy másolatként azonosított, annak lefoglalását nem kötheti ahhoz, hogy bizonyított legyen, hogy ezt az árut uniós fogyasztók részére már értékesítették, vagy részükre eladásra felkínálták, vagy hirdették, különben a 3295/94 és az 1383/2003 rendelet hatékony érvényesülését gyengíti.
- 60 Ellenkezőleg, az a vámhatóság, amely az Unióban szellemi tulajdonjogi védelem hatálya alá tartozó terméket utánzó vagy másoló áru vámraktárban vagy árutovábbítás keretében való megjelenését észlelte, jogszerűen intézkedhet, ha olyan ténykörülményekről van tudomása, amelyek szerint az áruk gyártásában, fuvarozásában vagy forgalmazásában részt vevő egy vagy több gazdasági szereplő, bár még nem kezdte meg ezen áruk az uniós fogyasztók részére történő felkínálását, éppen ezt készül megtenni, vagy kereskedelmi szándékait elrejti.
- 61 Ami azon ténykörülményeket illeti, amelyekről a vámhatóságnak tudomással kell bírnia ahhoz, hogy a 3295/94 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése és az 1383/2003 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében az áruk forgalomba bocsátását felfüggeszse, illetve az árukat lefoglalja, amint azt a főtanácsnok indítványának 96. és 97., valamint 110. és 111. pontjában megjegyezte, elegendő olyan tények fennállása, amelyek gyanút kelthetnek. Ilyen tény lehet különösen az, hogy az áruk rendeltetési helyét nem jelentik be, miközben a kért felfüggesztő eljárás megköveteli ennek bejelentését, hogy nincsenek pontos, illetve megbízható információk az áruk gyártójának vagy fuvarozójának kilétéről, illetve címéről, hogy nem működnek együtt a vámhatósággal, vagy akár az, hogy az érintett árukra vonatkozóan olyan iratokra vagy levélváltásra derül fény, amelyek arra utalnak, hogy megtörténhet ezen áruk az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatala.

- 62 Amint arra a főtanácsnok indítványának 106. pontjában rámutatott, az ilyen gyanúnak mindig az adott eset egyedi körülményein kell alapulnia. Ha ugyanis ez a gyanú és az abból következő intézkedés azon az egyszerű elméleti feltevésen alapulhatna, hogy az uniós fogyasztók részére történő csalárd forgalomba hozatal eleve nem zárható ki, akkor minden, külső árutovábbítás tárgyát képező vagy vámraktárban lévő árut a szabálytalanságra utaló legcsekélyebb konkrét ténykörülmeny nélkül le lehetne foglalni. E helyzetben pedig fennállna a veszélye annak, hogy a tagállami vámhatóságok intézkedései esetlegessékké és túlzott mértékűvé válnának.
- 63 E tekintetben megfontolandó, hogy a harmadik országból származó és egy másik harmadik országba szállított, utánzatnak vagy másolatnak minősülő áruk, az e két államban hatályban lévő, szellemi tulajdonra vonatkozó szabályoknak megfeleljenek. Tekintettel a közös kereskedelempolitikának az EK 131. cikkben, valamint az EUMSZ 206. cikkben rögzített fő céljára, amely abban áll, hogy a világkereskedelem a nemzetközi kereskedelemre vonatkozó korlátozások fokozatos megszüntetése által fejlődjön, alapvető jelentőségű, hogy ezen árukat az Unión keresztül anélkül lehessen továbbítani egyik harmadik országból a másik harmadik országba, hogy ezt a műveletet a tagállami vámhatóságok – akár csak ideiglenes lefoglalás révén – akadályozzák. Márpedig pontosan ilyen akadály keletkezne azáltal, ha a 3295/94 és az 1383/2003 rendeletet úgy értelmeznénk, hogy elképzelhető az árutovábbítás tárgyát képező áruk lefoglalása, anélkül hogy a legcsekélyebb ténykörülmeny utalna arra, hogy azokat az uniós fogyasztók részére csalárd módon hozhatják forgalomba.
- 64 E megfontolást ezenkívül az említett rendeletek második preambulumbekzdése is megerősíti, amely kimondja, hogy az uniós jogalkotó célja arra korlátozódik, hogy a szellemi tulajdonjogot sértő áruk „forgalomba hozatalát” kiküszöbölje, és ennek érdekében hatékony intézkedéseket vezessen be „anélkül, hogy ezek a jogszerű kereskedelem szabadságát korlátoznák”.
- 65 Végül, ami azon árukat illeti, amelyek esetében az ezen ítélet 61. pontja szerinti egyetlen ténykörülmeny sem áll fenn, de amelyek vonatkozásában felmerül annak gyanúja, hogy a feltételezett rendeltetési harmadik országban sértenek valamely szellemi

tulajdonjogot, meg kell jegyezni, hogy elképzelhető, hogy azon tagállamok vámhatóságai, amelyekben ezek az áruk külső árutovábbítás tárgyát képezik, a TRIPS-egyezmény 69. cikke alapján együttműködjenek a szóban forgó harmadik ország vámhatóságaival annak érdekében, hogy adott esetben megakadályozzák az áruk nemzetközi kereskedelmét.

- ⁶⁶ Annak megítélése végett, hogy a Nokia kérelmének a Commissioners általi elutasítása összhangban volt-e az 1383/2003 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésével, a Court of Appealnek (England & Wales) (Civil Division) a fenti megállapításokra tekintettel kell megvizsgálnia, hogy a Commissioners tudott-e olyan ténykörményekről, amelyek az említett rendelkezés értelmében gyanúra adhattak okot, és amelyek miatt az említett rendelet alapján köteles volt az áruk forgalomba bocsátását felfüggeszteni vagy az árukat lefoglalni azzal a céllal, hogy az ügy érdemi elbírálására illetékes hatóság döntésének meghozataláig az áruk mozgását megakadályozza. A Nokia által felhozott és az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban említett tények, különösen, amelyek a szóban forgó áruk feladója kilétének ismeretlenségére vonatkoznak, amennyiben pontosnak bizonyulnának, e tekintetben relevánsak lennének.

Az ügy érdeméről szóló, a felfüggesztő vámeljárás alá vont áruk ideiglenes lefoglalását követő döntésről

- ⁶⁷ A Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) ellentétben, amely a Nokia és a Commissioners között annak tárgyában keletkezett jogvitát hivatott eldönteni, hogy a Commissioners megtagadta az áruk lefoglalását, a Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpennek a Philips által indított eljárásban a 3295/94 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontjával – jelenleg az 1383/2003 rendelet 10. cikkének első bekezdésével – összhangban azt kell megállapítania, hogy a vámhatóság által az említett 6. cikk (1) bekezdése alapján már lefoglalt áruk ténylegesen sértik-e a hivatkozott szellemi tulajdonjogokat.

- 68 Márpedig, ellentétben a vámhatóság azon döntésével, hogy a 3295/94 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében és az 1383/2003 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett lefoglalás útján az árukat ideiglenesen lefoglalja, az ügy érdemére vonatkozó, a 3295/94 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja és az 1383/2003 rendelet 10. cikkének első bekezdése szerinti döntést nem lehet gyanúra alapozva meghozni, hanem azt annak vizsgálatára kell alapozni, hogy van-e bizonyíték a hivatkozott jog megsértésére.
- 69 E tekintetben meg kell állapítani, hogy abban az esetben, ha az ügy érdemi elbírálására illetékes bírósági vagy más szerv a hivatkozott szellemi tulajdonjog megsértését megállapítja, az érintett áruk vámjogi sorsa nem lehet más, mint a megsemmisítés vagy a felajánlás. Ez következik a 3295/94 rendelet 2. cikkéből és az 1383/2003 rendelet 16. cikkéből, együtt értelmezve a Vámkódex 4. cikkével, míg az említett rendeletek 11., illetőleg 18. cikke emellett kimondja, hogy eredményes és elrettentő hatású szankciókat kell bevezetni az e rendeletek alapján megállapított jogsértésekre vonatkozóan. Nyilvánvaló, hogy az érintett gazdasági szereplők nem szenvedhetnek el ilyen tulajdonelvonást és szankciót pusztán a csalás veszélyére alapozva, illetve olyan fikció alapján, mint amelyet a Philips és a belga kormány javasol.
- 70 Következésképpen, amint azt az Egyesült Királyság Kormánya és a cseh kormány, valamint a Bizottság joggal állítja, az ügy érdemi elbírálására illetékes szerv nem minősíthet „hamisított árunak”, „kalózárunak”, vagy általánosabban „szellemi tulajdonjogot sértő árunak” olyan árukat, amelyekkel kapcsolatban egy vámhatóság részéről az Unióban alkalmazandó valamely szellemi tulajdonjog megsértésének gyanúja merült fel, de amelyek tekintetében alapos vizsgálatot követően nem nyer bizonyítást, hogy azokat az Unióban történő forgalomba hozatalra szánják.
- 71 Ami azon bizonyítékokat illeti, amelyeknek az ügy érdemi elbírálására illetékes szerv rendelkezésére kell állniuk ahhoz, hogy megállapítsa, hogy az Unió vámterületére beléptetett, de ott szabad forgalomba nem bocsátott, utánzatnak vagy másolatnak

minősülő áruk alkalmasak az Unióban alkalmazandó valamely szellemi tulajdonjog megsértésére, meg kell jegyezni, hogy ilyen bizonyítéknak minősülhet az áruknak egy uniós vásárló részére történő értékesítése, az uniós fogyasztók részére történő, eladásra felkínálás, illetve hirdetés, vagy akár az érintett árukkal kapcsolatos olyan iratok vagy levélváltás megléte, amelyek bizonyítják, hogy az áruknak az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatalát tervezik.

- 72 Az ügy érdemi elbírálására illetékes szerv előtt fennálló bizonyítási teher tárgyában az előző pontban kifejtett értelmezést nem gyengítik azok, az alapeljárás bizonyos felei és bizonyos kormányok által a Bíróság elé terjesztett észrevételek, amelyek szerint az Unió vámterületén fellelt, utánzatnak, illetve másolatnak minősülő áruk megsemmisítésének a bizonyítási teherre vonatkozó említett követelményből eredő elmulasztása minden esetben sérti a 3295/94 és az 1383/2003 rendelet hatékony érvényesülését, továbbá figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy számos kereskedelmi ágazatban, ideértve az elektromos készülékek ágazatát, az ilyen áruk veszélyt jelentenek a fogyasztók egészségére és biztonságára nézve.
- 73 Ami egyrészt a szóban forgó rendeletek hatékony érvényesülését illeti, meg kell állapítani, hogy a jogellenes ügyletek elleni küzdelem hatékonyságát nem csökkenti azon körülmény, hogy az a vámhatóság, amely árukat foglalt le, minden olyan esetben köteles megszüntetni ezt az intézkedést, ha az ügy érdemi elbírálására illetékes szerv megállapítja, hogy nem kellően bizonyított, hogy az árukat az Unióban történő forgalomba hozatalra szánják.
- 74 Fontos e tekintetben rámutatni arra, hogy a 3295/94 és az 1383/2003 rendelet alapján végzett árufoglalás megszüntetése semmiképpen sem jelenti azt, hogy az érintett áruk innentől kezdve kikerülnek a vámfelügyelet alól. A Vámkódex 37. cikkéből és annak végrehajtási rendelkezéseiből ugyanis kitűnik, hogy a tagállami vámhatóságoknak a felfüggesztő eljárás minden szakaszát, így a külső árutovábbítási szakaszt is,

szorosan nyomon kell követniük és dokumentálniuk kell, továbbá, hogy a vámáru-nyilatkozaton feltüntetett adatoktól való minden jelentős eltérés az említett hatóságoknak az áruk tekintetében történő intézkedéséhez vezethet.

- 75 A jogellenes ügyletek elleni küzdelmet az a Bíróság által már megállapított körülmény sem akadályozza, hogy a szellemi tulajdonjog jogosultja nem tud az ügy érdemi elbírálására illetékes szervhez fordulni akkor, ha az érintett áruk az Unió vámterületén való jelenléteért felelős gazdasági szereplők a kilétüket nem fedték fel (a C-223/98. sz. Adidas-ügyben 1999. október 14-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-7081. o.] 27. pontja). E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós vámjog kimondja azon elvet, amely szerint a vámeljárás alá vonandó árukról vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani (a C-138/10. sz. DP grup ügyben 2011. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8369. o.] 33. pontja). Amint a Vámkódex 59. cikkéből és annak végrehajtási rendelkezéseiből kitűnik, ha egy vámáru-nyilatkozat nem azonosítható azért, mert abban a nyilatkozattevő vagy más érintett gazdasági szereplők nevét vagy címét nem fedték fel, annak következménye az lesz, hogy a kért vámeljárásban előírt célokra az árukat nem lehet érvényesen forgalomba bocsátani. Ezenkívül, ha a felelős gazdasági szereplők kilétére vagy címére vonatkozó adatok továbbra is hiányoznak, az áruk ugyanazon kódex 75. cikke alapján elkobozhatóak.
- 76 Másrészt, ami azon veszélyeket illeti, amelyeket a termékkutatások és -másolatok a fogyasztók egészségére és biztonságára nézve olykor jelenthetnek, az ügy irataiból és az 1383/2003 rendelet (2) preambulumbekzdéséből következik, hogy e veszélyek dokumentációja bőséges, valamint hogy azok létezését az uniós jogalkotó elismeri. Emellett, amint arra többek között a Nokia és a portugál kormány rámutatott, elővigyázatossági megfontolások indokolhatják azon áruk azonnali lefoglalását, amelyekről megállapítják, hogy ilyen veszélyeket idéznek elő, ez viszont attól függetlenül történik, hogy az áruk milyen vámeljárás alatt állnak. Annak ugyanis, hogy az ezen áruk gyártásáért és forgalmazásáért felelős gazdasági szereplők az árukat uniós fogyasztóknak vagy harmadik országok fogyasztóinak szánják-e, ebből a szempontból nincs jelentősége.

- 77 Meg kell azonban állapítani, hogy a 3295/94 és az 1383/2003 rendelet, amelynek a kérdést előterjesztő bíróság az értelmezését kéri, csak a szellemi tulajdonjogokat sértő áruknak az Unióba történő beléptetése elleni küzdelemmel foglalkozik. A fogyasztók egészségét és biztonságát érintő veszélyek helyes kezelése érdekében fontos kitérni arra, hogy a tagállami vámhatóságoknak az ilyen veszélyeket jelentő árukkal kapcsolatos hatáskörét és kötelezettségeit az uniós jog más rendelkezései alapján, így a Vámkódex 56., 58. és 75. cikke alapján kell megítélni.
- 78 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 3295/94 és az 1383/2003 rendeletet a következőképpen kell értelmezni:
- azon harmadik országból származó áruk, amelyek az Unióban védjegyoaltalom alatt álló termék utánzatának minősülnek, vagy az Unióban szerzői jogi vagy szomszédos jogi oltalom alatt, illetve formatervezési mintaoltalom alatt álló termék másolatának minősülnek, nem tekinthetők a szóban forgó rendeletek értelmében „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” pusztán azon tényből kifolyólag, hogy azokat az Unió vámterületére felfüggesztő eljárás keretében léptetik be;
  - ezek az áruk ugyanakkor sérthetik a szóban forgó jogot és ezért tekinthetők „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” akkor, ha bizonyított, hogy azokat az Unióban történő forgalomba hozatalra szánják, erre pedig különösen az jelent bizonyítékot, ha megerősítést nyer, hogy az érintett árukat egy uniós vásárló részére értékesítették, vagy uniós fogyasztók részére eladásra felkínálták, illetve hirdették, vagy pedig ha az érintett árukkal kapcsolatos iratokból vagy levélváltásból kiderül, hogy az áruknak az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatalát tervezik;

- ahhoz, hogy az érdemi döntésre illetékes szerv hasznosan vizsgálhassa meg az ilyen bizonyítéknak és a hivatkozott szellemi tulajdonjog megsértését megvalósító egyéb tényeknek a létezését, az intézkedés iránti kérelem alapján eljáró vámhatóságnak, amint tudomást szerez a szóban forgó jogsértés fennállásának gyanúját felvető ténykörülményekről, fel kell függesztenie az érintett áruk forgalomba bocsátását, vagy azokat le kell foglalnia, továbbá

- e ténykörülmények között szerepelhet különösen az, hogy az áruk rendeltetési helyét nem jelentik be, miközben a kért felfüggesztő eljárás megköveteli ennek bejelentését, hogy nincsenek pontos, illetve megbízható információk az áruk gyártójának vagy fuvarozójának kilétéről, illetve címéről, hogy nem működnek együtt a vámhatósággal, vagy akár az, hogy az érintett árukra vonatkozóan olyan iratokra vagy levélváltásra derül fény, amelyek arra utalnak, hogy megtörténhet ezen árukhoz az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatala.

A költségekről

- ⁷⁹ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az 1999. január 25-i 241/1999/EK tanácsi rendelettel módosított, az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő árukhoz a Közösségbe történő behozatalára, valamint a Közösségből történő kivitelére és újrakivitelére vonatkozó intézkedésekről

[helyesen: egyes intézkedésekről] szóló, 1994. december 22-i 3295/94/EK tanácsi rendeletet, valamint az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló, 2003. július 22-i 1383/2003/EK tanácsi rendeletet a következőképpen kell értelmezni:

- azon harmadik országból származó áruk, amelyek az Európai Unióban védjegytalalom alatt álló termék utánzatának minősülnek, vagy az Unióban szerzői jogi vagy szomszédos jogi oltalom alatt, illetve formatervezési mintaoltalom alatt álló termék másolatának minősülnek, nem tekinthetők a szóban forgó rendeletek értelmében „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” pusztán azon tényből kifolyólag, hogy azokat az Unió vámterületére felfüggesztő eljárás keretében léptetik be;

- ezek az áruk ugyanakkor sérthetik a szóban forgó jogot és ezért tekinthetők „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” akkor, ha bizonyított, hogy azokat az Európai Unióban történő forgalomba hozatalra szánják, erre pedig különösen az jelent bizonyítékot, ha megerősítést nyer, hogy az érintett árukat egy uniós vásárló részére értékesítették, vagy uniós fogyasztók részére eladásra felkínálták, illetve hirdették, vagy pedig ha az érintett árukkal kapcsolatos iratokból vagy levélváltásból kiderül, hogy az áruknak az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatalát tervezik;

- ahhoz, hogy az érdemi döntésre illetékes szerv hasznosan vizsgálhassa meg az ilyen bizonyítéknak és a hivatkozott szellemi tulajdonjog megsértését megalósító egyéb tényeknek a létezését, az intézkedés iránti kérelem alapján eljáró vámhatóságnak, amint tudomást szerez a szóban forgó jogsértés fennállásának gyanúját felvető ténykörülményekről, fel kell függesztenie az

érintett áruk forgalomba bocsátását, vagy azokat le kell foglalnia, továbbá, hogy

- **e ténykörülmények között szerepelhet különösen az, hogy az áruk rendelkezési helyét nem jelentik be, miközben a kért felfüggesztő eljárás megköveteli ennek bejelentését, hogy nincsenek pontos, illetve megbízható információk az áruk gyártójának vagy fuvarozójának kilétéről, illetve címéről, hogy nem működnek együtt a vámhatósággal, vagy akár az, hogy az érintett árukra vonatkozóan olyan iratokra vagy levélváltásra derül fény, amelyek arra utalnak, hogy megtörténhet ezen áruknak az európai uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatala.**

Aláírások